

Ældres ensomhed i medierna

FORSTÅ ENSOMHED – NY VIDEN, NYE VEJE
ENSOMME GAMLES VAERN, NYBORG STRAND, 20 MAJ 2015
AXEL ÅGREN
PHD, NISAL, LINKÖPINGS UNIVERSITET

Ældres ensomhed i medierne

- Udgangspunktet for min afhandling er hvordan ældres ensomhed konstrueres som et socialt problem
- Inspireret af teorier om hvordan sociale problem konstrueres via claims-making (Loseke, 2003)

Ældres ensomhed i medierne

- Hvordan beskrives ældres ensomhed – få sit publikum at forstå hvad ældres ensomhed er (diagnostic frames)
- På vilken måde er ældres ensomhed et problem? - Få sit publikum at se ældres ensomhed som et problem og at det er nød til at løses (motivational frames)
- Vilke løsninger presenteres og hvem har ansvaret for at gennemføre disse løsninger? (prognostic frames)

Materiale

- Fundet artiklerna via Retriever (database fra alle aviser i Sverige fra 1983)
- Fokus på de sidste 5 år
- Ca 100 artikler handlar om ældres ensomhed

Foreløbige resultater –

Beskrivelser af ældres ensomhed

- **Diagnostic frames:**
- Beskrivelser af ældres ensomhed:
  - *”Mange der ender sine liv i ensomhed och stillesiddende i sine lejligheder”*
  - *”At sidde alene er et af Sveriges største sundhedsproblemer. Mange har ikke nogen familie eller venner der kan hjælpe dem ud.”*

Foreløbige resultater –

Beskrivelser af ældres ensomhed

- For små sociale netværk og at ikke møde andre
- Kommer ud af sin lejlighed for sjældent
- Passivitet och stillesiddende
- Derfor har ældre brug for hjælp at komme ud og møde andre

Foreløbige resultater –

Beskrivelser af ældres ensomhed

- Fokus er på ældres ensomhed som et fysisk tilstand
- Man taler om aldersrelaterede forandringer som problem
- Fokus på social isolation
- Ikke på hvordan det er at føle sig ensom og kompleksiteten i disse følelser

Ældres ensomhed –

hvorfor og på vilken måde et problem?

- **Motivational frames:**
- Hvorfor og på vilken måde er ældres ensomhed et problem der skal afhjælpes?
- *”Ensomhed forårsager så megen lidelse og sygdom som misbrug af alkohol og tobak blandt de ældre.”*
- I nogle claims beskrives ensomhed som problem og hvorfor det er et problem

Foreløbige resultater – hvorfor og på vilken måde et problem?

- Men i mange claims skriver man kun *at* det er problem:
  - *”Ensomhed **er** det største problem for ældre idag”*
- Ældres ensomhed beskrives altså som et ”stort problem” der påviker ”mange”, men ikke hvorfor

Foreløbige resultater –

Løsninger og ansvar

- Løsninger og ansvar:
  - ***”Med fika som vapen mot äldres ensamhet”***
- ”Fika” (kaffepause, at drikke kaffe og spise kage eller håndemadder sammen) opfattes som en effektiv løsning på ældres ensomhed uanset hvem der er claims-maker
- Går fra noget dramatisk til noget behageligt

Foreløbige resultater –

Løsninger og ansvar

- Skriver ofte at man bryder ensomhed med ”fika”, ikke hvorfor:
- *”Vores indsats er blevet værdsat som en måde at bryde ensomhed og isolation for mange ældre”*

Foreløbige resultater –

Løsninger og ansvar

- Non-profit organisationer og frivillige betragtes som ansvarige for at modvirke ældres ensomhed med fika
- Politiker, ældre, forskellige organisationer, forskere, journalister, kommuner deler alle denne opfattning
- Kommuner og staten giver non-profit organisationer og frivillige hovedansvaret for at afhjælpe ældres ensomhed

Afslutning

- Ældres ensomhed opfattes og beskrives generelt som et problem
- Det problematiske er først og fremmest at ældre personer ikke kommer ud, ikke er aktive, ikke møder andre og ikke deltager i sociale aktiviteter
- Social isolation, stillesiddende og at ikke deltage i sociale aktiviteter beskrives derfor som et større problem end at føle sig ensom

Afslutning

- Ofte beskrives ældres ensomhed som et problem men *ikke hvorfor* det er et problem
- Det tyder på opfattningen om at der er en enighed *at ældres ensomhed er et problem*
- Det er ikke nødvendigt at motivere hvorfor ældres ensomhed er et problem der skal afhjælpes. Det er nok at sige *at det er et problem*

Afslutning

- Ældres ensomhed beskrives ofte som et "*stort problem*" (i nogle claims som det *største problem* for ældre), en stor udfordring for hele samfundet og at der påvirker "*mange ældre*"
- Men løsningen er mindre dramatisk; en fikastund"
- Fra noget meget dramatisk til noget behageligt og betydeligt mindre dramatisk

Linköpings universitet

Tak!

axel.agren@liu.se

www.isv.liu.se/nisal